

Sikkerhedsdatablad

Cobolt-Accelerator

1. Identifikation af stoffet/det kemiske produkt og af selskabet/virksomheden

PR-nummer: 1710486
Udarbejdet den: 10-10-2007 / MBM
Erstatter den: 17-01-2005

Anvendelse: Accelerator til polyestersystemer.

Leverandør:
Gel-top a-s
Storhaven 10 Mølholm
7100 Vejle
Tlf.: 75821133 Fax: 75821967
E-mail: gel-top@gel-top.dk

2. Fareidentifikation

Brandfarlig. Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.

Yderligere information

Langvarig eller gentagen påvirkning ved hudkontakt eller ved indånding af dampe kan give skader på centralnervesystemet. Produktet indeholder cobalt, der mistænkes for at være kræftfremkaldende. Produktet indeholder xylen, der mistænkes for at være reproduktionsskadende.

3. Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

Einces nr.	Stoffer	Klassificering	w/w%	Note
215-535-7	Xylen	R10 Xn;R20/21 Xi;R38	1-5	1
270-066-5	Fedtsyre, C6-19, cobolt salt	Xn;R22 Xi;R38 ;R43	5-10	2
201-553-2	Diisobutylphthalat	--	60-100	

1) Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets liste over organiske opløsningsmidler.

2) Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræftisikoen ved arbejde med stoffet og materialer.

Se punkt 16 for ordlyd af R-sætninger

4. Førstehjælpsforanstaltninger

Indånding

Søg frisk luft. Søg læge ved vedvarende ubehag.

Indtagelse

Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Søg læge ved vedvarende ubehag.

Hud

Fjern straks forurenede tøj. Vask huden længe og grundigt med vand. Søg læge ved vedvarende ubehag.

Øjne

Hvis produktet kommer i øjnene skylles med vand (helst fra øjenskyller) til irritationen ophører. Søg læge ved fortsat irritation.

Forbrænding

Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt - søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.

Øvrige oplysninger

Symptomer: Se punkt 11. Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatabladet eller etiket.

5. Brandbekæmpelse

Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge. Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden. Brug vand eller vandtåge til nedkøling af ikke antændt lager. Hvis det kan gøres uden fare, fjernes beholdere fra det brandtruede område. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft.

6. Forholdsregler over for udslip ved uheld

Anvend de samme værnemidler som nævnt under punkt 8. Spild inddæmmes og opsamles med sand eller andet absorberende ikke brandbart materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere. Se punkt 13 for bortskaffelse.

7. Håndtering og opbevaring

Håndtering

Se under punkt 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler. Rygning og brug af åben ild forbudt.

Opbevaring

Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn, og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign.

Brandfareklasse og oplag

Brandfareklasse II-1, oplagsenhed 5 liter.

8. Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

Forholdsregler ved brug

Arbejdet skal foregå under effektiv procesventilation (f.eks punktudsugning eller lokaludsugning). Der må ikke ryges, spises eller drikkes i arbejdslokalet, ligesom opbevaring af tobak, mad og drikkevarer ikke må finde sted. Personlige værnemidler skal opbevares adskilt fra andet tøj. Personlige værnemidler må ikke bæres under spisepauser. Der skal være adgang til rindende vand og øjenskyller. Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Arbejde med produktet kan være omfattet af Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med kodenummererede produkter. Der kan være yderligere krav til ventilation og værnemidler, se bekendtgørelse om arbejde med kodenummererede produkter.

Åndedrætsværn

Brug åndedrætsværn med filter A

Handsker og beskyttelsestøj

Brug beskyttelseshandsker af nitrilgummi, eller polyethylen. Brug særligt arbejdstøj.

Øjenværn

Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene.

Grænseværdier

Indholdsstoffer	Grænseværdi	Anmærkninger
Diisobutylphthalat	3 mg/m ³	-
Xylen	25 ppm 109 mg/m ³	H, E

(At-Vejledning C.0.1, 2005, Grænseværdier for stoffer og materialer)

Anmærkninger

H: Betyder at stoffet kan optages gennem huden.

E: Betyder at stoffet har en EF-grænseværdi

Kontrolmetoder

Overholdelse af de angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejdshygiejniske målinger.

9. Fysisk-kemiske egenskaber

Udseende: Violet væske
Lugt: af opløsningsmiddel
Kogepunkt: > 140 °C
Massefylde: ca. 1 g/ml

Flammepunkt: >35 °C
Antændelsestemperatur: > 225 °C
Ekspløsningsgrænser: 0,7-9 vol%
Opløselighed i vand: Ringe opløselighed

10. Stabilitet og reaktivitet

Reagerer med stærke oxidationsmidler, især peroxider. Eksplosionsfare ved direkte sammenblanding med organiske peroxider.

11. Toksikologiske oplysninger

Akut

Indånding

Indånding af dampe virker irriterende på de øvre luftveje. Produktet afgiver dampe fra organiske opløsningsmidler, der kan give sløvhed og svimmelhed. I høje koncentrationer kan dampene give hovedpine og beruselse.

Indtagelse

Virker irriterende på slimhinderne i munden og mave/tarmkanal. Indtagelse kan give ubehag.

Hudkontakt

Affedter huden. Lang tids påvirkning kan give irritation og evt. betændelse. Kan optages gennem huden og give symptomer som svimmelhed og hovedpine.

Øjenkontakt

Irriterer øjnene. Giver svie og tåreflåd.

Risiko for overfølsomhed

Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden. Symptomerne er rødme, hævelse, vabler og sår dannelse - udvikles oftest langsomt.

Langtidsvirkninger

Kræft

Produktet indeholder cobalt-forbindelser, som anses for at være kræftfremkaldende.

Risiko for skader på reproduktion

Produktet indeholder xylen, som mistænkes for at være reproduktionsskadelig.

Risiko for skader på nervesystem

Langvarig eller gentagen påvirkning ved hudkontakt eller indånding af dampe kan give skader på centralnervesystemet.

12. Miljøoplysninger

Undgå udslip til kloak eller overfladevand.

13. Forhold vedrørende bortskaffelse

Spild og affald samles i lukkede og tætte beholdere, der bortskaffes via den kommunale affaldsordning for farligt affald med nedenstående specifikationer. Affaldsbeholdere skal mærkes med særlig etiket, med følgende tekst: "Indeholder stoffer, der er omfattet af dansk arbejdsmiljøregulering med hensyn til kræftisiko". Bogstaverne skal være sort på gul bund. Størrelsen på etiketten skal være 2,5 cm (h) x 5 cm (b), og den skal anbringes synligt på hver affaldsbeholder.

Kommunekemis affaldsgruppe: C Affaldsfraktion: 03.13

EAK-kode: Afhængigt af branche og anvendelse f.eks. 16 09 04 Oxiderende stoffer, ikke andetsteds specificeret

Absorptionsmiddel/klude forurenede med produktet:

Kommunekemis affaldsgruppe: Z Affaldsfraktion: 05.99

EAK-kode: 15 02 02 Absorptionsmidler, filtermaterialer, aftørningsklude og beskyttelsesdragter forurenede med farlige stoffer.

14. Transportoplysninger

Transporten skal finde sted efter nationale og/eller internationale regler for transport af farligt gods på vej og sø i henhold til ADR og IMDG.

ADR: UN 1993 ; BRANDFARLIG VÆSKE, N.O.S. (xylen) ; 3 ; III

IMDG: UN 1993 ; FLAMMABLE LIQUID, N.O.S. (xylene) ; 3 ; III

Klassificeringskode: F1 Fareseddel ADR: 3 Farenummer: 30

Flammepunkt: >35°C Fareseddel IMDG: 3 IMDG EmS.: F-E, S-E

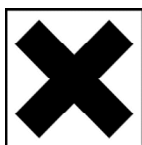
Transport efter afsnit 1.1.3.6 (den undtagne mængde/frimængde): Faktor: 1. Maksimal samlet mængde per transporterende enhed: 1000 kg.

Begrænsede mængder

ADR: Max. 5 l pr. indvendig emballage og max. 30 kg pr. kolli ved kombinationsemballage. Ved anvendelse af krympe- eller strækfolie er grænsen 5 l pr. indvendig emballage og max. 20 kg pr. kolli (indvendige emballager skal være af metal eller plast, som ikke let går i stykker eller perforeres).

IMDG: Max. 5 L pr. indvendig emballage og max. 30 kg pr. kolli ved kombinationsemballage. Ved anvendelse af krympe- eller strækfolie er grænsen 20 kg brutto pr. kolli (indvendige emballager skal være af metal eller plast, som ikke let går i stykker eller perforeres).

15. Oplysninger om regulering

Lokalirriterende

Farebetegnelse: Lokalirriterende

Faresymboler: Xi

Indeholder

Fedtsyre C6-19, cobolt salt

R-sætninger

Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden. (R43)

S-sætninger

Undgå kontakt med huden og øjnene. (S24/25)

Brug egnede beskyttelseshandsker under arbejdet. (S37)

Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket. (S46)

Anden mærkning

Ingen.

Kodenummer: 1-3 (1993)

Anvendelsesbegrænsning

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse.

Krav om uddannelse

Der er ingen særlige krav, men brugere skal kende Arbejdstilsynets regler om arbejde med kodenumererede produkter. Herudover bør et grundigt kendskab til dette sikkerhedsdatablad være en forudsætning.

Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

16. Andre oplysninger

Særlige regler ved anvendelse i virksomhed

Anmeldelse skal ske til det stedlige Arbejdstilsyn inden brug. Anmeldelsen skal indeholde oplysninger om arbejdsgange, -processer og -metoder.

Branche

Plastindustrien.

Emballage

Tromler.

Anvendte kilder

ADR 2007 udgave og IMDG 2006 udgave.

Miljøstyrelsens bekendtgørelse om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter nr. 329/2002, senest ændret ved nr. 970/2005 + Direktiv 2006/8/EF.

Miljøstyrelsens bekendtgørelse om listen over farlige stoffer nr. 923/2005.

At-Vejledning C.0.1, 2007, Grænseværdier for stoffer og materialer.

Miljøstyrelsens bekendtgørelse om affald nr. 1634/2006.

Bekendtgørelse om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø nr. 559/2002 + Forordning 1907/2006/EF.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om unges arbejde, 239/2005.

Justitsministeriets bekendtgørelse om brandfarlige væsker, 161/1985.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om fastsættelse af kodenumre 301/1993 og 783/1993.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med kodenumererede produkter 302/1993.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisiko ved arbejde med stoffer og materialer 908/2005.

Øvrige oplysninger

Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet på baggrund af de oplysninger, leverandøren har kunnet levere om produktet ved udarbejdelsen (f.eks. datablade og lignende).

Ordlyd af R-sætninger i punkt 3

R10 Brandfarlig.

R20/21 Farlig ved indånding og ved hudkontakt.

R22 Farlig ved indtagelse.

R38 Irriterer huden.

R43 Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.

Der er foretaget ændringer i følgende punkter

1,2,3,4,11,13,15,16